

牽牛(けんぎゅう)

新作狂言

登場人物: 牽牛、織女

牽牛「是(これ)は此の辺りに住居(すまい)致す者で御座る。名は牽牛、あるいは彦星、アルタイルと申し、地球から十七光年*と、すぐお近くの星で御座る。妻の織女(しよくじょ)、つまり織姫(おりひめ)殿とは惚れた腫れたの末結ばれて御座る。天の川の東のほとりに私は牛を飼い、織女殿は機(はた)を織り暮らして御座ったが、天上を差配される御母堂の西王母(せいおうぼ)さまの御機嫌を損じ、織女殿は天の川の西へと連れ戻されて御座る。西王母さまのお情けで、一年に一晩だけ、秋の始めの七月七日**だけは逢ってよいとお許しが出て御座る。とはいえ、私の所から天の川の西の織女殿まで十五光年も離れて御座る。一晩語り明かせば夜明け前には再び、天の川の東へ戻らねばなりませぬ」

(音楽: たなばたさま)

織女「是は夜空に比ぶるものなく美しい星で、織女、別(べち)の名をヴェガと申す。若気の至りで牽牛と申す星と世帯を持ったが、この星団を蹴出せば、五つや六つは蹴出せる、何の取り柄もない星で御座る。たちまち後悔し天の川を越えて戻って御座るが、外聞が悪う御座る。人の口が恐ろしくて、年に一夜だけは逢うてやることに致しました。今宵は七月七日で御座れば、やがて参るであろう」

牽牛「はや、天の川のほとりで御座る。インシュタインとかいう地球の学者が光より速いものはない、などと申して御座るが、なに、懐にカササギの羽根で織った織物が御座る。此れを、これこのように拵げて橋をかければ、天の川もひとまたぎで御座る…えい、えい、やあ…いや、川を渡りますればすなはち織女殿の門前で御座る。物まう案内まう。織女殿、御内に御座りますか」

La Bovisto

Noa Komedio nove verkita de
SIMATANI Takesi 2021

Bovisto: Mi estas loĝanto en ĉi tiu loko. Oni nomas min Bovisto, Hikoboŝi aŭ Altaïro. Mi estas stelo proksima al Tero en distanco de 17 lumjaroj*. Al Teksistino mi, Bovisto edziĝis post arda amo. Ĉe la orienta bordo de la Ĉiela Rivero mi paŝtis bovojn kaj Teksistino laboris ĉe teksilo. La Ĉiela Reĝino Xi Wangmu, ŝia patrino estis malkontenta kaj revenigis la filinon al la okcidenta bordo. Pro kompatato Ŝi permesis al ni revidi nin nur unu vesperon en jaro, la sepan de julio**. La loko de Teksistino foras de mi 15 lumjarojn. Post unu nokto da rendezuo mi devas reiri al la orienta bordo de Ĉiela Rivero antaŭ la aŭroro.

(Muziko: La Stelfesto)

Teksistino: Mi estas la plej bela stelo en ĉielo. Oni nomas min Teksistino, Orihime aŭ Vego. Malprudento de juneco min ligis al iu Bovisto, banala stelo sen merito. Similajn mi povus trovi multe en ĉi tiu stelamaso. En pento mi revenis hejmen trans Ĉiela Rivero. Por eviti klaĉojn mi lasas lin veni unu vesperon en unu jaro. Jen estas la vespero, la sepa de julio kaj baldaŭ li venos.

B: Jen la bordo de Ĉiela Rivero! Iu Ejnŝtejno, fizikisto de Tero asertis, ke neniu estas pli rapida ol lumo. En mia sino tamen estas rulo da ŝtofo el plumoj de pigo. Jen tiel mi disrulas ĝin kaj aperas ponto. Sur la ponto mi transiru la Riveron... Ek, ek, hop!... Mi transiris la ponton kaj staras antaŭ la pordo de Teksistino. Saluton, Teksistino! Ĉu vi estas hejme?

織女「いや表に物まうとあるが。誰も出ぬ
かやい。案内とは誰(た)そ、物まうとは」

牽牛「織女殿、私で御座る」

織女「えい牽牛殿、ようこそおりやったれ。
久しう御座る」

牽牛「過(す)ぐる秋から一年(ひととせ)、お
見舞も申しませぬが、お変わりなさる事
も御座りませぬか」

織女「なんの変わることもない。そもそも星
の寿命は長う御座れば、一年ばかりで
変わりのあるはずも御座らぬ」

牽牛「それは、ごもっともでは御座るが、美
人薄命と申して、総じて明るく、美しい
星は寿命が短いと申す。天の川の東に
も星は数多(あまた)御座れど、織女殿と
並ぶ星は御座らぬ」

織女「その星屑どもの中には美しい星はな
い、とおしやるか」

牽牛「織女殿程(ほど)美しい星は御座らぬ」

織女「ならばよい。そこに居よ」

(織女の歌: 星の界_[よ])

牽牛「見事で御座る。私も歌います」

(牽牛の歌: きらきら星)

織女「これも見事で御座るが…… 牽牛
殿、ちと聞かが」

牽牛「何事で御座る」

織女「小さな星とは誰(た)れのこと御座る」

牽牛「いや、常(つね)の歌で御座る。誰と
いうことは御座らぬ」

織女「一番美しいとは、わらわよりも美し

T: Oni vokas min ekstere. Ĉu neniuj
akceptas lin? Kiu salutas min?

B: Estas Mi, Kara Teksistino!

T: Ha, kara Bovisto! Mi tre ĝojas, ke
vi venis! Longe mi ne vidis vin.

B: Mi ne salutis vin dum unu jaro
depost la lasta aŭtuno. Kiel vi fartas,
kara Teksistino?

T: Tre bone mi fartas. Nenio nova
povas okazi en unu jaro, ĉar stelo
vivas longe.

B: Kvankam vi pravas, oni diras, ke
plej helaj kaj belaj steloj daŭras ne
longe. Inter multaj steloj en la
orienta bordo de Ĉiela Rivero neniuj
estas komparebla kun vi.

T: Ĉu vi diras, ke neniuj steloj estas
bela?

B: Neniuj estas tiel bela kiel vi.

T: Bone. Volu sidiĝi ĉi tie.

(T kantas: La Stelaro)

B: Plej bele vi kantis! Nun mi kantu!

(B kantas: Tremas eta stelo)

T: Ankaŭ vi kantis plej bele... Kara
Bovisto, mi demandas.

B: Kio ĝenas vin?

T: Kiu estas tiu "eta stelo"?

B: Ha, nur kanto! Ne temas pri iu
certa stelo.

T: Ŝi estas la plej bela en ĉielo... do,

ということか」

牽牛「天の川の東では一番でも、西の織女殿にかなうものでは御座らぬ」

織女「腹立ちや、腹立ちや（立って足踏み）、わらわの留守に女をつかった。のうのう、是からは西に留まり、わらわと暮らされよ」

牽牛「いやいや、それは御母堂の西王母さまが、お許しになりますまい」

織女「千年も続けて七夕ごとに通われた牽牛殿ゆえ、母上も許されよう」

牽牛「いや、東の空が明るい。日が昇る前に天の川を渡らねばなりませぬ」(逃げる)

織女「帰すことではない、やるまいぞ〜」

牽牛「夜が明ける。ゆるせ、〜」

(牽牛、カササギの橋を渡る。
織女、橋を外す)

牽牛「ああ、溺れる。ゆるせ、〜」

(牽牛、橋から落ちて泳ぐ)

織女「帰すことではない、やるまいぞ〜」

(終わり)

*地球からアルタイル(牽牛)までは約 17 光年、ベガ(織女)まで約 25 光年。

**引き離された牽牛と織女の夫婦はカササギが天の川（銀河）に架けた橋を渡って、毎年陰暦の七月七日（太陽暦で 2021 年は 8 月 14 日）に逢うという。

pli bela ol mi, ĉu ne?

B: Kvankam la unua sur la orienta bordo, ŝi ne superas vin okcidentan!

T: Ofendo! Kia ofendo! (ekstaras kaj stamfas) Vi havas amatinon dum mia foresto! De nun vi restu okcidente kaj vivu kun mi!

B: Neeble! Tion ne permesos Reĝino Xi Wangmu, via patrino.

T: Ŝi permesos, ĉar vi vizitadis min en ĉiu sepa de julio dum jarmilo.

B: Eklumas oriente! Antaŭ tagiĝo mi transiru Ĉielan Riveron! (forkuras)

T: Vi ne foriru! Mi ne lasos vin!

B: Baldaŭ tagiĝos! Lasu min foriri!

(B iras sur la ponton de pigoj;
T renversas la ponton)

B: Ve, mi dronos! Lasu min foriri!

(Falinte de la ponto B naĝas)

T: Vi ne foriru! Mi ne lasos vin!

(fino)

*Distancas de Tero al Altairo 17 kaj al Vego 25 lumjarojn.

**La disigitaj geedzoj Bovio kaj Teksistino povas transiri Ĉielan Riveron (Lakta Vojo) per piga ponto kaj rendevui la sepan de julio en luna kalendaro, t.e. la 14a de aŭgusto suna (en 2021).

La Stelaro (星の界)

poez. SUGITANI Daisui, muz. Charles Crozat Converse, trad. SIMATANI Takesi

1) Bri - las lu-moj en ĉi - e - lo, ki - e man-kas he-la lun'.

2) Be - las ste-loj en-ĉi - e - laj, ki - uj bri-las sen ne - bul'.

Ĉi - u bri-lo es-tas ste - lo por es-pe-ro kaj for - tun'.

Flu - as lu-moj la plej be - laj, ar - das La-kta Voj' en brul'.

Vo - kas ho-mon sci-vo - le - mo al sen-fi-na fir-ma-ment'

Fo - re en sen - li - ma Spa - co en sen - fi - na fir - ma - ment'

Ni es-plo-ru ĝis eks - tre - mo kun fer-vor' kaj di - li - gent'.

Ni es-plo-ru la sek - re - ton per sa - ga - ca ar - gu - ment'.

星の界(よ)

La Stelaro

日本語詞 杉谷代水(1874-1915)

poez. SUGITANI Daisui, muz. Charles Crozat Converse

作曲 チャールズ・C・コンヴァース(1832-1918)

trad. SIMATANI Takesi

1) 月なきみ空に きらめく光
嗚呼その星影 希望のすがた
人智(じんち)は果なし 無窮の遠(をち)に
いざ其(その)星の界(よ) きはめも行かん

1) Brilas lumoj en ĉielo, kie mankas hela lun'.
Ĉiu brilo estas stelo por espero kaj fortun'.
Vokas homon scivolemo al senfina firmament'.
Ni esploru ĝis ekstremo kun fervor' kaj diligent'.

2) 雲なきみ空に 横たふ光
嗚呼洋々たる 銀河の流れ
仰きて眺むる 萬里のあなた
いざ棹させよや 窮理(きゆうり)の船に

2) Belas steloj enĉielaj, kiuj brilas sen nebul'.
Fluas lumoj la plej belaj, ardas Lakta Voj' en brul'.
Fore en senlima Spaco en senfina firmament'.
Ni esploru la sekreton per sagaca argument'.

Tremas eta stelo (きらきら星)

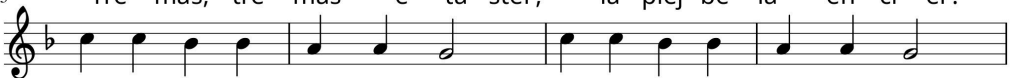

poez. Jane TAYLOR, muz. franca kanto "Ah! Vous dirais-je, Maman", trad. SIMATANI Takesi

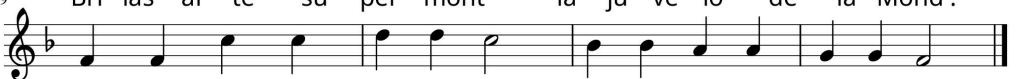
Moderato

Tre - mas, tre - mas e - ta stel', la plej be - la en ĉi - el'!

Bri - las al - te su - per mont' la ju - ve - lo de la Mond'.

Tre - mas, tre - mas e - ta stel', la plej be - la en ĉi - el'!